

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Hrdinovou v právní věci žalobce **Ladislava Tůmy**, nar. 4. 4. 1958, bytem Hrádek 1, 374 01 Trhové Sviny, *zastoupeného opatrovníkem* Marií Buřičovou, nar. 18. 11. 1950, bytem Rejta 640, 374 01 Trhové Sviny, *žalobce zastoupen* Mgr. Michalem Tomkem, advokátem, se sídlem nám. Přemysla Otakara II. č. 123/36, 370 01 České Budějovice, proti žalované **Bohumile Kučerové**, nar. 20. 12. 1982, bytem Žižkovo nám. 30, 374 01 Trhové Sviny, *právně zastoupené* JUDr. Josefem Šťastným, advokátem, se sídlem Ševčíkova 38, 341 01 Horažďovice, o **žalobě na určení vlastnictví žalobce k nemovitosti**,

t a k t o :

- I. Návrh, aby bylo určeno, že Ladislav Tůma, r.č. 580404/2376, bytem Hrádek 1, 374 01 Trhové Sviny, je vlastníkem parc. č. 912 (trvalý travní porost) a parc. č. 914/1 (ostatní plocha) v obci Trhové Sviny a katastrálním území Pěčín u Trhových Svinů, **se zamítá.**
- II. Žalobce **je povinen** zaplatit žalované na náhradu nákladů částku 22.229,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku na účet právního zástupce žalované.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce, zastoupený opatrovnící Marií Buřičovou v důsledku toho, že žalobce je částečně zbaven rozhodnutím soudu způsobilosti k právním úkonům, podal dne 5. 9. 2012 žalobu, kterou se domáhal určení, že žalobce je vlastníkem nemovitostí specifikovaných v žalobě. Žalobce má naléhavý právní zájem na určení vlastnictví pro nápravu stavu zápisu v katastru nemovitostí. Soud si bude muset posoudit jako předběžnou otázku platnost kupní smlouvy, kterou účastníci uzavřeli dne 20. 11. 2007, a kterou žalobce prodal žalované parcely

v katastrálním území Pěčín u Trhových Svinů, které jsou zapsány na LV č. 2146 u Katastrálního úřadu pro Jihočeský kraj, Katastrální pracoviště České Budějovice. Žalobce byl částečně zbaven způsobilosti k právním úkonům rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 14. 9. 2010, č.j. 24 Nc 1103/2010-40. Z odůvodnění rozsudku znalkyně MUDr. Lenky Fiedlerové je zřejmé, že stav omezení posuzovaného Ladislava Tůmy trvá od narození, tzv. světlé chvílky mít nemůže. Žalobce podle posudku trpí poruchou, tzv. deficitem intelektu, od narození, jedná se o stav trvalý, léčbou neovlivnitelný a pro který neobhájí své zájmy, nemůže vyřizovat úřední záležitosti, není schopen posoudit a uvědomit si důsledky vyplývající z uzavření smluvních závazků. Usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 12. 2010, č.j. 58 P 122/2010-58 byla žalobci ustanovena jako opatrovník paní Marie Buřičová.

Žalovaná se žalobou nesouhlasila a navrhovala zamítnutí žaloby. Žalovaná podala obsáhlé písemné vyjádření dne 9. 11. 2012 (v té době nebyla ještě žalovaná právně zastoupena). Poté, kdy žalovaná udělila plnou moc k zastupování advokátu JUDr. Josefu Šťastnému, bylo navrhováno zamítnutí žaloby s poukazem na to, že částečné zbavení svéprávnosti u žalobce je účelové a posudek vypracovaný znalkyní MUDr. Lenkou Fiedlerovou nepovažují za objektivní. Žalobce pracoval řadu let v zemědělském družstvu, kde zastával i vedoucí funkci, k tomu by mohla vypovídat řada svědků. Ze strany právního zástupce žalované bylo navrhováno vypracování nového znaleckého posudku z oboru psychiatrie.

Soud zjistil z kupní smlouvy ze dne 20. 11. 2007, že tato byla uzavřena mezi panem Ladislavem Tůmou jako prodávajícím a Bohumilou Kučerovou jako kupující, kdy se jedná o prodej parcel č. 912 o výměře 7031 m² a 914/1 o výměře 2132 m² zapsaných na LV 2018, katastrální území Pěčín u Trhových Svinů, strany se dohodly na kupní ceně za uvedené parcely ve výši 22.000,- Kč. Vklad práva byl povolen rozhodnutím Katastrálního úřadu pro Jihočeský kraj, Katastrální pracoviště České Budějovice, V-3113/2008-301, kdy právní účinky vkladu práva vznikly dnem 21. 3. 2008.

Z výpisu z katastru nemovitostí prokazujícího stav evidovaný k datu 8. 7. 2009, Katastrálního úřadu pro Jihočeský kraj, Katastrální pracoviště České Budějovice, katastrální území Pěčín u Trhových Svinů bylo zjištěno, že žalovaná je zapsána jako vlastníka parcely 912 o výměře 7031 m² trvalý porost, parcely 914/1 o výměře 2132 m² ostatní plocha, způsob využití manipulační plocha, kdy nabývacím titulem je uvedená kupní smlouva ze dne 20. 11. 2007.

Ze spisu Okresního soudu v Českých Budějovicích, sp.zn. 58 P 122/2010 bylo z rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 14. 9. 2010, číslo jednací 24 Nc 1103/2010-40, zjištěno, že ve věci posouzení způsobilosti k právním úkonům Ladislava Tůmy bylo rozhodnuto tak, že soud zbavuje Ladislava Tůmu částečně způsobilosti k právním úkonům a to k uzavírání všech majetkoprávních vztahů, např. úvěrových smluv, smluv o ručení, smluv o převodu nemovitostí, leasingových smluv, smluv nájemních, smluv zástavních a dispozice s finanční hotovostí nad 6.000,- Kč měsíčně. Z odůvodnění rozsudku je zřejmé, že soud provedl důkazy znaleckým posudkem MUDr. Lenky Fiedlerové, výpovědí znalkyně před soudem. Znaleckým posudkem MUDr. Lenky Fiedlerové, znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, za spolupráce Mgr. Václava Šnorka, bylo v řízení prokázáno, že psychický stav je u posuzovaného významně determinován deficitem intelektu, kdy se intelekt pohybuje na hranici slaboduchosti až lehké mentální retardace, testovými metodami během klinického psychologického vyšetření bylo zjištěno IQ v intervalu 70-80. Posuzovaný trpí deficitem intelektu v rozmezí, které dříve bylo uváděno v klasifikaci duševních poruch jako

slaboduchost, dnes je lehká mentální retardace kvalifikována až do IQ 70 a níže. Přestože v současné klasifikaci se již slaboduchost nedignostikuje, nejedná se již o duševní chorobu, ovlivňuje deficit paměťových, sociálních a dalších schopností významně posuzovaného v jeho denním fungování. Jedná se o stav trvalý, léčbou neovlivnitelný. Ladislav Tůma je svým zdravotním stavem omezován v osobním životě. Nedokáže disponovat účelně s finančními prostředky ani nakládat s majetkem nad výši svého měsíčního příjmu. Výpovědi znalkyně před soudem bylo v řízení prokázáno, že posuzovaný trpí poruchou, tzn. deficitem intelektu, od narození. Intelekt posuzovaného se pohybuje na hranici lehké mentální retardace, kdy škodlivý vliv na něj mělo i období, kdy 2 roky požíval alkohol. Nejlépe prosperoval v péči svých rodičů, kteří již ale zemřeli, a proto došlo i ke zhoršení jeho zdravotního stavu. Posuzovaný není schopen posoudit dosah toho, co podepisuje a nikdy nebyl, selhává např. již i při čtení textu. Obsah závazkových vztahů není posuzovaný schopen posoudit. Stav omezení posuzovaného trvá od narození, tzv. světlé chvílky mít nemůže.

Soud v průběhu řízení ustanovil znalcem z oboru zdravotnictví – psychiatrie znalce MUDr. Leo Procházku. Znalec podal písemný posudek dne 17. 11. 2014. Ze závěrů tohoto znaleckého posudku soud zjistil, že znalec provedl posudek na základě studia zdravotnické dokumentace vedené u všeobecného praktického lékaře pro dospělé v Trhových Svinech MUDr. Františka Bušty a vlastního vyšetření posuzovaného Ladislava Tůmy. Přitom k vlastnímu vyšetření došlo podle čl. II. znaleckého posudku dne 17. 10. 2014. Tato pasáž znaleckého posudku je poměrně obsáhlá a popisná, kdy je zřejmé podle strany 6 posudku, že posuzovaný Ladislav Tůma se orientuje plně a správně vlastní osobou, místem, orientace časem aktuálním je správná. Chápe smysl vyšetření a v průběhu vyšetření poměrně ochotně spolupracuje. V závěru posudku, na základě studia zdravotnické dokumentace a vlastního vyšetření, znalec uzavírá, že Ladislav Tůma trpí těžkou poruchou přízpůsobení, s chronickým průběhem – F432 dle MKN 10. Posuzovaný trpěl touto poruchou v době, kdy došlo k podpisu kupní smlouvy. Znalec uvádí, že posuzovaný je slaboduchý, jeho mentální schopnosti jsou hluboko v pásmu podprůměru, nejeví se však mentálně retardovaný. Znalec uvádí, že mentální retardace (slabomyslnost) je těžká porucha osobnosti, která má příčiny vrozené, dědičné nebo získané přímým nebo nepřímým působením vlivů na centrální nervový systém během nitroděložního života, v době kolem porodu či z různých příčin do dvou let života, což může být infekce, úraz, nebo také citová či výchovná deprivace. Projevy zasahují celou osobnost a postihují všechny duševní funkce. Diagnostikuje se, pokud je vyvolána příčinami působícími do 2 – 3 let věku, v pozdějším se diagnostikuje demence. Jde o pásmo slabomyslnosti, kde je stanovena horní hranice, hranice v inteligenčních testech do IQ 69. Nad tuto hodnotu se určuje pásmo podprůměru IQ 70-80 označované též jako slaboduchost. Hranice kolem IQ 70 samozřejmě není ostrá, přechody jsou plynulé. Z příznaků dominuje porucha intelektu a dalších kognitivních funkcí jako je schopnost abstrakce, logika, chápání kauzality, úsudek. Také pozornost, paměť a schopnost učení jsou narušeny. Intelekt lze rozdělit na verbální a neverbální složku. Tyto dvě složky bývají často nerovnoměrně rozvinuté, při psychologickém vyšetření může jedna složka více bodovat. Vážně narušeny jsou exekutivní funkce, které jsou zprostředkované frontálním mozkovým lalokem a v návaznosti na funkce kognitivní zahrnují plánování činnosti a koordinační funkce včetně časové posloupnosti. Dalšími příznaky jsou poruchy pozornosti, emotivity, motivace a vůle. Intelektové schopnosti posuzovaného jsou zcela zřetelně silně podprůměrné. Jeho osobnost je jednoduše strukturovaná, celkově vychudlá. Má omezené schopnosti přízpůsobení se, jeho sociální dovednosti jsou mizivé. Jeho myšlení má ovšem zachovanou schopnost abstrakce, dostává se za hranice konkrétního, je schopen zobecnění, chápe kauzalitu ve smyslu příčiny a důsledku. Má triviální dovednosti. Je schopen vyřídit si běžné záležitosti, zajistí si základní potřeby, chápe smysl peněz, je zvyklý s penězi zacházet, chápe jejich hodnotu. Je schopen pochopit smysl prodeje, kupní smlouvu, chápe

charakter a smysl nátlaku, Je také poměrně snadno ovlivnitelný, manipulovatelný, má omezenou schopnost dostatečně se bránit, což vychází především z nedostatku vnitřní síly. V průběhu života se dostal do tíživé životní situace, která byla zjevně nad jeho síly a v průběhu řady let se u něho rozvinula těžká porucha přizpůsobení s maladaptivním chováním. Posuzovaný v rámci tíživé životní situace hledal různé způsoby, jak se se svou situací vyrovnat. Způsoby řešení, které volil, byly více či méně uspokojivé, odpovídající jeho mentálním schopnostem. Jeho schopnosti byly dále oslabovány pitím alkoholu, stresem, strachem z budoucnosti, sociální neobratností. Cítil se pod tlakem, byl snáze ovlivnitelný a manipulovatelný. Hledal práci, pronajímal prostory k bydlení, rozprodával svůj majetek, Chápal ovšem smysl tohoto konání a zisk užíval ke svému živobytí. V uvedeném období jeho schopnosti ovládat se byly jistě částečně sniženy, na druhé straně lze předpokládat, že již určité zkušenosti s prodejem nemovitostí měl, chápal smysl prodeje, předpokládal zisk obdobný minulým prodejům a byl schopen se rozhodnout. Z uvedeného lze předpokládat, že v době kolem podpisu zmíněné kupní smlouvy byl schopen chápat její smysl.

V rámci své výpovědi před soudem uvedl znalec MUDr. Leo Procházka k otázkám soudu a právních zástupců účastníků, že měl k dispozici znalecký posudek, který v předchozí době ke zdravotnímu stavu žalobce, z hlediska jeho psychického stavu, vypracovala znalkyně MUDr. Lenka Fiedlerová. Znalec uvedl, že došel v podstatě ke stejným závěrům jako předchozí znalkyně, kdy posuzovaný Ladislav Tůma netrpí mentální retardací. Mentální retardace jako taková je nemoc, z pohledu psychiatrie není pan Tůma psychicky nemocný. Znalec zdůraznil, že posudky ohledně svéprávnosti dělá jako znalec po dobu 20 let. K otázce nutnosti přibrat k vypracování posudku psychologa a provést psychologické vyšetření, jako tomu bylo v případě znalkyně MUDr. Lenky Fiedlerové, uvedl, že toto slouží pomocně, zobrazuje aktuální stav posuzovaného člověka. V době vyšetření tam mohou být další faktory, které to ovlivňují, jako je např. únava, ochota spolupracovat. Znalec neuváděl ve svém posudku jako pramen znalecký posudek MUDr. Lenky Fiedlerové, neboť měl k dispozici své vlastní vyšetření. Informaci, že posuzovaný Ladislav Tůma je omezen ve způsobilosti k právním úkonům, měl znalec od posuzovaného. Z posudku znalkyně MUDr. Fiedlerové to nevyplývá. Znalec uvedl, že v případě posudkového závěru znalkyně MUDr. Lenky Fiedlerové, došel ke stejnému závěru, co se týká stanovení úrovně intelektu. Slaboduchý člověk není nemocný člověk. Další závěry, které znalkyně uvádí, např. pod bodem 1, 2 a s tím souvisí i bod 3, to mu nedává smysl, ale k závěrům se nedokáže vyjádřit, neboť jsou to závěry znalkyně MUDr. Fiedlerové. Z anamnézy a vycházejíce z vyšetření posuzovaného bylo zřejmé, že Ladislav Tůma vzhledem ke svému intelektu měl ve svém životě spoustu problémů, nějak tím procházel, dělal rovněž nějaké úkony. Z toho znalec vyšel, když posuzoval závěr, zda by byl pan Ladislav Tůma schopen posoudit úkony, jak znělo zadání znaleckého posudku. Znalec uvedl k dotazu, že znalci, kteří zpracovávají vyšetření posuzovaného, mohou mít odlišné závěry u těch případů, kde jsou hraniční stavy v případech posuzování svéprávnosti, to se stát může. Znalec v tomto případě nepřizval psychologa, neboť to nepovažoval za podstatné. Jestliže s psychologickým vyšetřením pracovala MUDr. Lenka Fiedlerová, podíval se znalec na toto psychologické vyšetření, odpovídá to jeho závěrům v posudku. K dotazu, jak má být vysvětleno chápání smyslu kupní smlouvy posuzovaným, když bylo poukazováno na to, že v posudku není kategorický závěr, uvádí se – lze předpokládat – znalec uvedl, že je to míněno tak, že když se má něco prodávat, mám z toho prospěch a ten zisk můžu použít, věc už nevlastním. Při vyšetření vztahoval znalec věc k roku 2007, kdy byla uzavřena předmětná kupní smlouva. Při vyšetřování znalec hledá v anamnéze známky duševní choroby, při rozhovoru s posuzovaným se zaměřuje na zjištění také z hlediska kognitivních schopností, z hlediska schopnosti abstrakce, schopnosti kauzality. U případů mentální retardace toho lidé vůbec nejsou schopni, kdežto u lidí, kde je slaboduchost, je sice jednoduché myšlení, ale ti lidé jsou schopni nějaké

abstrakce, nějakého chápání. Tam ta schopnost je. V případě pana Tůmy bylo zřejmé, že pan Tůma již nějaké zkušenosti z prodeje v dřívější době měl, věděl, co udělal. Stoprocentní jistota, zda byl posuzovaný schopen chápat význam uzavření kupní smlouvy, to asi nikdy není. Při posuzování duševní poruchy v případě posuzovaného Ladislava Tůmy znalec neshledal duševní poruchu, pro kterou by Ladislav Tůma nebyl schopen chápat význam uzavření kupní smlouvy. U pana Tůmy vzhledem k údajům, které uváděl z minulosti při vyšetření, kdy si řadu věcí podrobně pamatoval, je zřejmé, že má posuzovaný dobrou paměť, ale jen z hlediska hodnocení paměti to není ještě známkou nějaké úrovně intelektu. Záleží také na reakci posuzovaného v průběhu vlastního vyšetření. S mentálně retardovaným člověkem je rozhovor dlouhý, ta reakce a odpovědi vypadají úplně jinak. Pan Tůma není mentálně retardovaný. K dotazům právního zástupce žalovaného, zda tedy pan Tůma věděl, co dělá, co podepisuje, znalec uvedl, že si myslí, že byl pan Tůma chápat ty věci.

I po provedení důkazu výsledkem znalce před soudem k jeho písemnému posudku, setrval právní zástupce žalobce na provedení důkazu vypracováním revizního znaleckého posudku, který by se zabýval závěry znalců MUDr. Leo Procházky a MUDr. Lenky Fiedlerové, aby byla najisto postavena otázka posouzení schopností Ladislava Tůmy k úkonu uzavření kupní smlouvy v roce 2007. Bylo poukazováno na to, že i když z hlediska posouzení duševní poruchy jsou závěry znalců MUDr. Procházky a MUDr. Fiedlerové shodné, v posudku znalkyně MUDr. Fiedlerové se uvádí, že posuzovaný trpí od narození slaboduchostí a v důsledku toho není schopen posoudit smysl právních jednání. Proto také došlo v roce 2010 k omezení způsobilosti k právním úkonům u Ladislava Tůmy.

Právní zástupce žalované naopak namítal, že znalecký posudek MUDr. Lenky Fiedlerové nemůže obstát. Bylo poukazováno na to, že žalovaná předložila znalecký posudek vypracovaný 24. 9. 2013 MUDr. Alexandrem Štorkem, soudním znalcem v oboru zdravotnictví - psychiatrie, dále odborné vyjádření ke znaleckému posudku MUDr. Lenky Fiedlerové od soudní znalkyně z oboru zdravotnictví MUDr. Michaely Štěpánkové (odborné vyjádření bylo vypracováno dne 10. 10. 2013). V tomto odborném vyjádření MUDr. Michaela Štěpánková uvádí, že znalecký posudek je po odborné i logické stránce nesprávný. Po odborné stránce z důvodu, že rozmezí IQ 70 – 80 není klasifikováno jako lehká mentální retardace a po stránce logické tím, že posuzovaný měl být fyzicky napaden a k podpisu donucen a následně se cítí podveden a je si této skutečnosti vědom. Podle závěru znalce MUDr. Alexandra Štorka na základě studia materiálu, který měl znalec k dispozici, dospěl k závěru, že znalecký posudek vycházel z neúplných informací a údaje poskytnuté posuzovaným a jeho sestrou by pro osobu znalce bez jejich ověření z nezávislých zdrojů nebyly dostačující. Je nutno uvést, že v případě MUDr. Michaely Štěpánkové se jedná toliko o odborné vyjádření, v případě MUDr. Alexandra Štorka není znalecký posudek opatřen doložkou ve smyslu § 127a o.s.ř. Soud dospěl k závěru, že závěry v písemném znaleckém posudku znalce MUDr. Leo Procházky a poté provedení výsledku znalce před soudem jsou natolik postačující, že soud neshledal nutnost provedení dalších důkazů, ať již výsledkem svědků označených žalovanou, ve kterých by svědci vypovídali ke způsobu chování a dosavadního života žalobce Ladislava Tůmy, tak vypracováním revizního znaleckého posudku z oboru psychiatrie. Z hlediska hodnocení znaleckého posudku je nutno také poukázat na judikaturu Nejvyššího soudu, který uvádí v řadě svých rozhodnutí, že znalecký posudek je jediný z důkazních prostředků, který soud sice hodnotí jako každý jiný důkaz podle § 132 o.s.ř., od jiných se však liší tím, že odborné závěry v něm obsažené nepodléhají hodnocení soudem podle zásad § 132 o.s.ř. Soud nemůže přezkoumávat věcnou správnost odborných závěrů, soud hodnotí přesvědčivost posudku ve vztahu k zadání, logické odůvodnění jeho závěru a soulad s ostatními provedenými důkazy. Soud při hodnocení znaleckého posudku musí zkoumat, zda provedený úkon byl učiněn řádně,

zda znalec dodržel soudem uložené zadání (zodpověděl na otázky soudu k předmětu znaleckého úkonu s určitě a srozumitelně vyloženým závěrem, který má oporu v podkladových materiálech, netrpí rozpory). Z posudku musí mít soud možnost seznat, z kterých zjištění v posudku znalec vychází, jakou cestou k těmto zjištěním dospěl a na základě jakých úvah došel ke svému závěru. Teprve v případě, kdy by soud dospěl k závěru, že jsou pochybnosti, které nelze odstranit cestou zpřesnění nebo doplnění znaleckého posudku nebo vzhledem k objevení se závažných rozporů v posudku, může soud přistoupit k reviznímu znaleckému posudku. Soud proto z důvodu závěru, že znalec MUDr. Leo Procházka podal řádný znalecký posudek, z tohoto důkazu vycházel, hodnotil ho v souladu se zásadami stanovenými v § 132 o.s.ř. pro hodnocení důkazů. Důkazy soud hodnotí jak jednotlivě, tak i v jejich vzájemné souvislosti. Je nutno poukázat na to, že jestliže vypracoval znalecký posudek MUDr. Leo Procházka, znalec z oboru psychiatrie, učinil tak na základě zadání soudu, kdežto v případě znalkyně MUDr. Lenky Fiedlerové, která v roce 2010 vypracovala znalecký posudek z oboru psychiatrie, v souvislosti se zkoumáním způsobilosti k právním úkonům Ladislava Tůmy, je nutno tento posudek posuzovat jako listinný důkaz. Jak již konstatováno, znalec v průběhu své výpovědi před soudem byl schopen obhájit své závěry obsažené v posudku a vysvětlit, jakým způsobem k nim došel. Přitom tyto nejsou v diametrálním rozporu se závěry znalkyně MUDr. Lenky Fiedlerové, tedy že žalobce netrpí duševní poruchou, u žalobce se nejedná o mentální retardaci, ale žalobce trpí tzv. deficitem intelektu. Žalobce je slaboduchý, jeho mentální schopnosti jsou podle znalce hluboko v pásmu podprůměru, nejeví se však mentálně retardovaným. Z obsahu znaleckého posudku je zřejmé, že v případě vyšetření žalobce bylo toto provedeno dosti podrobně, je zřejmé, jak se žalobce projevoval v dosavadním životě. Soud sice neprovedl důkaz výslechem označených svědků právním zástupcem žalované, který byl označován právě k projevům chování žalobce v dosavadním životě, ale podle názoru soudu z obsahu vlastního vyšetření obsaženého v posudku znalce je zřejmé, že ten obraz života znalec měl. V průběhu řízení bylo poukazováno na rozpor, že znalkyně MUDr. Fiedlerová vypracovala znalecký posudek, kdy shledala, že posuzovaný Ladislav Tůma trpí poruchou intelektu, a to od narození, tento stav je neměnný, nemůže mít tzv. světlé chvílky. Znalkyně vypracovávala posudek tři roky poté, kdy byla uzavřena kupní smlouva, jejíhož určení neplatnosti se žalující strana domáhá, když kupní smlouva byla uzavřena 20. 11. 2007. Je nutno poukázat na to, že v období roku 2007 není žádná zmínka o návštěvě žalobce Ladislava Tůmy u psychiatra, nevypovídá o tom žádný údaj z lékařské dokumentace. Je naopak uváděno, že žalobce neuzavíral jen tuto kupní smlouvu, ale i jiné smlouvy, kdy je nutno poukázat také na údaje obsažené ve znaleckém posudku, a sice konkrétně se vyjadřoval žalobce (viz. strana šest znaleckého posudku), že většinu pozemků prodal zemědělskému statku a tam to bylo v pořádku. Dostával peníze po částech, nějaké naturálie, vyplácely ho několik let, kdežto prodej panu Kučerovi vnímá posuzovaný jako pod nátlakem, že to musel podepsat. Z vlastního obsahu vyšetření vyplývá, že znalec dochází k závěrům ve svém posudku při respektování závěru, kdy např. lze poukázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu 30 Cdo 5226/2009, kdy je požadavek na zjištění údajů o tom, jak se vyšetřovaný chová v každodenním životě, jak se stará o potřeby své a své rodiny, jak hospodaří s finančními prostředky, jak se případně projevuje na pracovišti, jak se chová v různých životních situacích. Charakter znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, v tomto konkrétním případě psychiatrie, je specifický také v tom, že znalci pracují s údaji a hodnotami, které nelze přesně změřit či zvážit. Proto se také objevují v posudku výrazy jako předpoklad, pravděpodobnost. Není výjimkou, že v řadě případů nelze skutečně učinit kategorický závěr. Podle názoru soudu, i když u žalobce došlo k omezení způsobilosti k právním úkonům v roce 2010 a podle znalkyně MUDr. Lenky Fiedlerové trpí žalobce od narození tzv. deficitem intelektu, nevylučuje to, že žalobce mohl učinit v předchozích letech, konkrétně v roce 2007, právní úkon, jehož smysl byl žalobce schopen chápat. Ani v roce 2007 ani v roce 2010 není u žalobce prokázána duševní porucha, není prokázáno, že by u žalobce

byla mentální retardace, pro kterou by nebyl schopen učinit právní úkon uzavření kupní smlouvy. Soud může přistoupit k závěru o vyslovení neplatnosti právního úkonu jen po bezpečném zjištění, že účastník právního úkonu nedokáže posoudit následky svého jednání nebo své jednání ovládnout, když v tomto smyslu lze také odkázat na závěry judikatury Nejvyššího soudu, která je i po novele občanského zákoníku, zákon č. 89/2012 Sb., s účinností od 1. 1. 2014, nadále použitelná. Soud tedy shrnuje, že vzhledem k výsledku provedeného dokazování nebyly u žalobce Ladislava Tůmy shledány předpoklady pro vyslovení neplatnosti právního úkonu učiněného Ladislavem Tůmou. Podle ustanovení § 38 odst. 1 dřívějšího občanského neplatný je právní úkon, pokud ten, kdo jej učinil, nemá způsobilost k právním úkonům. Podle § 38 odst. 2 rovněž je neplatný právní úkon osoby jednající v duševní poruše, která ji činí k tomuto právnímu úkonu neschopnou. Pokud není na základě znaleckého posudku zjištěno, že v době učinění právního úkonu v listopadu 2007 jednal žalobce v duševní poruše, která ho činila k tomuto právnímu úkonu neschopnou, žalobce nebyl ani v tomto období omezen ve způsobilosti k právním úkonům (k tomuto došlo až v roce 2010), pak nemůže být učiněn závěr, že kupní smlouva je z důvodu aplikace § 38 odst. 2 občanského zákoníku neplatným právním úkonem. Otázku platnosti či neplatnosti kupní smlouvy si soud řešil jako otázku předběžnou, když účastník nemůže žalovat na neplatnost úkonu, žalobce správně formuloval žalobu tak, že má být určeno vlastnické právo žalobce k nemovitostem poté, kdy soud jako předběžnou otázku vyřeší, zda byla kupní smlouva ze dne 20. 11. 2007 platná či nikoliv. Protože soud na základě hodnocení důkazů a výše uvedených závěrů neshledal, že by kupní smlouva ze dne 20. 11. 2007 byla neplatná, byla žaloba na určení vlastnictví žalobce k pozemkovým parcelám zamítnuta. Zájem žalobce na požadovaném určení byl v tomto případě dán, neboť v kladném případě by se rozhodnutí soudu stalo podkladem pro zápis v katastru nemovitostí.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 142 odst. 1 o.s.ř., kdy úspěšně žalované byla přiznána náhrada nákladů řízení. Žalovaná byla právně zastoupena, kdy právní zástupce žalované požadoval přiznání odměny dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. při sazbě za jeden úkon právní služby 2.500,- Kč, kdy se jednalo o 5 úkonů, 5 režijních paušálů po 300,- Kč, dále cestovné právního zástupce žalované z místa sídla advokáta v Horažďovicích do Českých Budějovic a zpět 6x 79 kmx6,69 Kč/km, ztráta času 12 půlhodin x100,- Kč (podle vyhlášky je náhrada za ztrátu času v sazbě 100,- Kč za každou i započatou půlhodinu). Právní zástupce žalované uvádí v závěrečném návrhu 7 hlavních úkonů, ale jednalo se o pět úkonů – převzetí zastoupení, závěrečný návrh, účast na třech jednáních – 4.4.2013, 31.3.2015 a 28.5.2015. Právní zástupce žalované uvádí, že by při zohlednění přiznávaných nákladů žalované mělo být uvažováno o složených zálohách, avšak žalovaná zálohu na provedení znaleckého posudku nesložila. Znalečné znalci MUDr. Leo Procházkovi bylo vyplaceno ze státních prostředků účtárnou Okresního soudu v Českých Budějovicích a o povinnosti k úhradě nákladů státem zálohovaných soud rozhodne samostatným usnesením. Náhradu nákladů řízení soud uložil žalobci zaplatit do tří dnů od právní moci rozsudku dle ustanovení § 160 odst. 1 o.s.ř.

Poučení: Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení prostřednictvím podepsaného okresního soudu ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích ve dvojím vyhotovení.

Okresní soud v Českých Budějovicích dne 5. 6. 2015

Za správnost vyhotovení:
Marie Krejčová

JUDr. Jana Hrdinová, v.r.
samosoudkyně

(K.ř.č. 1b – pokračování)

Marie
Krejčová

Digitálně podepsal Marie
Krejčová
DN: c=CZ, o=OKRESNÍ SOUD V
ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH IIČ
000246271, ou=civilní oddělení,
ou=288, cn=Marie Krejčová,
serialNumber=P292436,
title=zapisovatelka
Datum: 2015.07.30 09:13:07
+02'00'

Datová schránka: 35iikny, Josef Šťastný - JUDr. Josef Šťastný,
advokát, ev.č. 3222
Uživatel: Josef Šťastný

Dodaná zpráva - Detail zprávy

Věc: 9C267/2012, rozsudek, LH 14/8
ID zprávy: 296356592
Typ zprávy: Přečtená Datová zpráva do vlastních rukou
Datum a čas doručení: 6. 8. 2015 v 06:59:05

Odesílatel: Okresní soud v Českých Budějovicích, Lidická tř. 98/20, 37001 České
Budějovice, CZ
ID schránky: ws6abvh
Typ schránky: OVM
Odesílající osoba: Administrátor

Zmocnění: Nezádáno
Odstavec: Nezádáno
Naše čís. jednací: 9C267/2012 - 124
Naše spisová zn.: 9C267/2012
Vaše čís. jednací: Nezádáno
Vaše spisová zn.: Nezádáno
K rukám: Nezádáno
Do vlastních rukou: Ano

Přílohy:

[V000039.PDF \(260,98 kB\)](#)
